

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 453
din data de 20.07.2022

Dosar nr.: 700/2021

Petiția nr.: 6436/27.08.2021

Petenți:

Reclamat: Statul Român, Guvernul României, Ministerul Justiției

Obiect: petenții, personal de specialitate juridică (inspectorii în cadrul Ministerului Justiției, Direcția Corpul de control al ministrului, Direcția de avizare acte normative, Direcția de prevenire a criminalității, Direcția afaceri europene și drepturile omului), reclamă neacordarea unor drepturi salariale specifice

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Statul Român, Guvernul României

3. Ministerul Justiției cu sediul în București, str. Apolodor, nr.17, sector 5

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare, prin adresele nr. 6997/20.09.2021, respectiv nr. 6436/20.09.2022

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de contextul situației pandemice (filele 14-16 din dosar), prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părțile reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Secretariatul General al Guvernului a formulat în scris punctul de vedere și l-a depus la dosar. (adresa nr. 7477/05.10.2021, filele 19 – 21 la dosar)

6. Punctul de vedere depus de către Ministerul Justiției având nr. 7702/13.10.2021 (fila 22 – 29 la dosar) a fost comunicat petentului în vederea depunerii de concluzii scrise prin adresa nr. 8716/18.11.2022. (fila 30 din dosar)

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin adresa nr. 6436/27.08.2021 petenții solicită *investigarea, constatarea și sancționarea discriminării la care Statul Român, pe de o parte și angajatorul Ministerul Justiției, pe de altă parte, îi supune în mod continuu, prin refuzul includerii în această indemnizație (în bază) și a drepturilor salariale specifice personalului detașat în condițiile Legii nr. 303/2004, începând din data de 20.07.2018 (data publicării în Monitorul Oficial a Legii nr. 207/2018 de modificare a Legii nr. 304/2004, prin care a fost înființată Secția de Investigare a Infracțiunilor din Justiție) și pe viitor.*

8. În concret, se arată că procurorii din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție au incluse direct în indemnizația de încadrare lunară (deci în baza de calcul) diurna și celelalte drepturi salariale prevăzute de lege numai pentru personalul detașat, încasând aceste drepturi lunar, în condițiile în care aceștia sunt numiți și nu detașați în cadrul Secției.

9. Mai exact, din dispozițiile O.U.G. 20/2016 corelate cu Decizia nr. 794/15.12.2016, publicată în M.O. nr. 1029/21.12. 2016 a Curții Constituționale s-a stabilit că personalul salariat care lucrează în aceleași condiții, să beneficieze de același salariu, la nivel maxim. În aceste condiții, ca o concluzie intermediară, se precizează că, în opinia acestora, toți judecătorii, procurorii, magistrații asistenți și personalul de specialitate juridică asimilat acestora au dreptul de a fi salariați potrivit drepturilor salariale ale celor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (S.I.I.J.), cu includerea în indemnizația lunară de încadrare a drepturilor personalului detașat în condițiile Legii nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

10. Potrivit articolului II pct. 3 din O.U.G. nr. 92/15.10.2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial nr. 874 din 16 octombrie 2018, "Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, se modifica și se completează după cum urmează: (...) 3. La articolul 882, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

(5) Pe durata desfășurării activității în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, procurorii cu funcții de conducere și execuție beneficiază de drepturile procurorilor detașați în condițiile legii", în opinia petenților, începând cu data de 16.10.2018 tuturor procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, li s-au acordat aceste drepturi bănești. Respectiv drepturi bănești au fost acordate, în condițiile în care articolul 882 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 stabilește că *"Este interzisă delegarea sau detașarea de procurori în cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție".*

11. Se face precizarea că, în cazul procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, spre deosebire de magistrații detașați, în condițiile legii și personalului asimilat, aceste drepturi bănești sunt incluse în indemnizația de încadrare, astfel cum este definită de art. 7 alin. 1 lit. c) din Legea 153 din 2017, drepturile bănești de care beneficiază doar această categorie profesională nefiind deci acordate cu titlu de diurnă, precum în cazul magistraților detașați. Adăugarea alin. 5 la art. 882 din Legea nr. 304/2004, cu privire la care nu exista niciun argument inserat în nota de fundamentare a actului normativ intrat în vigoare în 16.10.2018 constituie o încălcare gravă a art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în drepturi.

12. Prin Decizia nr. 794/15.12.2016, publicată în M.O. nr. 1029/21.12. 2016, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 31 alin. 12 din O.U.G. nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare sunt neconstituționale,

În cuprinsul deciziei, s-a reținut că, prin O.U.G. nr. 20/2016 (care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților), s-au eliminat și diferențele provenite din faptul că o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le-au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești.

13. Astfel, urmarea intrării în vigoare a O.U.G. nr. 20/2016 este aceea ca, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat este aceeași, stabilită la nivel maxim. De altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a OUG nr.20/2016, prin art.1 alin. 51 din OUG nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr.71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim.

14. Așadar, Curtea Constituțională a constatat că, potrivit O.U.G. nr. 20/2016, începând cu luna august 2016, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, salariul de bază sau indemnizația de încadrare urma să fie același, respectiv aceeași, stabilită la nivel maxim.

15. Prin aceeași decizie, s-a statuat în sensul că pentru respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii, nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, prevăzut de OUG nr.57/2015, corespunzător fiecărei funcții, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, trebuie să includă majorările (indexările) stabilite prin hotărâri judecătorești și să fie același pentru tot personalul salarizat potrivit dispozițiilor de lege aplicabile în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale prevăzute de Legea-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate cu care a fost investită, Curtea Constituțională a considerat că "prin O.U.G. nr. 20/2016 (care se aplică întregului personal bugetar, inclusiv magistraților), s-au eliminat și diferențele provenite din faptul ca o parte dintre magistrații și personalul asimilat, încadrați în aceeași funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate au obținut hotărâri judecătorești definitive și irevocabile (în temeiul Codului de procedură civilă din 1865) sau definitive (în temeiul Codului de procedură civilă), prin care le-au fost recunoscute majorări salariale, în timp ce alții nu obținuseră asemenea hotărâri judecătorești. Astfel, urmarea intrării în vigoare a O.U.G. nr. 20/2016 este aceea că, pentru fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate, indemnizația de încadrare a magistraților și a personalului asimilat este aceeași, stabilită la nivel maxim. De altfel, chiar înainte de intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 20/2016, prin art. 1 alin. (5!) din O.U.G. nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, introdus prin legea sa de aprobare, Legea nr. 71/2015, s-a prevăzut aceeași soluție legislativă, a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim."

17. Petenții susțin faptul că, Curtea Constituțională a interpretat un alt text de lege decât cel supus prezentei dezbateri, totuși, se observă că soluția legislativă a egalizării indemnizațiilor la nivel maxim a fost adoptată de legiuitor, începând cu data de 9 aprilie 2015, prin introducerea art. 1 alin. (51) din O.U.G. nr. 83/2014, astfel că toate considerentele expuse de instanța constituțională se verifică și în privința acestui text de lege.

18. Prin urmare, a accepta o interpretare contrară ar însemna să fie golit de conținut raționamentul avut în vedere în decizia mai sus citată și să fie negat rolul Curții Constituționale de așezare a interpretărilor legale în acord cu Legea fundamentală.

19. Din acest motiv, opinia exprimată de instanța de trimitere în sensul că numai existența unor hotărâri judecătorești de acordare a unor majorări salariale unora dintre magistrați sau membri ai personalului auxiliar nu este suficientă pentru a atrage aplicabilitatea art. 1 alin. (51) din O.U.G. nr. 83/2014, în modalitatea stabilirii pentru întreg personalul din justiție a unei valori de referință sectorială majorate, nu poate fi împărtășită.

20. Astfel, a aprecia că nivelul maxim al salarizării nu poate include drepturile obținute prin hotărâri judecătorești definitive decât dacă au fost emise ordine de salarizare ar însemna să fie lăsată la latitudinea ordonatorilor de credite consecința aplicării sau neaplicării prevederilor legale. Cu alte cuvinte, ar însemna ca neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive să producă consecințe juridice în sensul privării unor titulari de drepturile lor specifice.

21. Ca practică judiciară relevantă în materie, se invocă sent. civ. nr. 334/LM/24.03.2021, pronunțată de Tribunalul Bihor - Secția I Civilă, în dosarul nr. 4650/117/2020, prin care instanța a admis o acțiune similară, pe care o anexează.

22. Solicită Consiliului emiterea unei adrese către Departamentul Economico Financiar Administrativ din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu solicitarea de a comunica următoarele:

- dacă în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție există procurori detașați din cadrul altor parchete;

- dacă indemnizația procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, cuprinde și drepturi bănești acordate potrivit art 882 alin. (5) din Legea 304/2004, în concret echivalentul diurnei de 2 % pe zi, prevăzută de art. 13 alin. (1) lit a) din O. U.G. 27/2006.

Susținerile părții reclamate

Secretariatul General al Guvernului

23. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată sub un prim aspect, apreciază că soluționarea sesizării petenților nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.), conform atribuțiilor stabilite de Ordonanța Guvernului nr.137/2000 .

Astfel, petenții, invocând o discriminare creată prin dispozițiile legale care le reglementează drepturile salariale, solicită constatarea acestei stări precum și sancționarea ei, însă, C.N.C.D. nu are competența materială de a se pronunța asupra faptelor care depășesc cadrul stabilit de legislația contravențională, în general, și Ordonanța Guvernului nr.137/2000, în special.

24. De asemenea, acest act normativ privește acte sau fapte de discriminare, iar prin hotărârile sale C.N.C.D. se pronunță asupra unor acte sau fapte, acțiuni ori omisiuni prin care se restrânge exercițiul în condiții de egalitate a unor drepturi recunoscute de lege, iar nu asupra unor reglementări cuprinse în legi sau ordonanțe. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

Totodată, prin **Decizia nr. 997/2008**, Curtea Constituțională a reținut că dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de

lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Prin urmare, prin respectiva decizie Curtea Constituțională a dispus că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă C.N.C.D. competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

25. Sub un alt aspect, se arată faptul că, **Guvernul României nu are calitate de reclamat în prezenta cauză, motiv pentru care nu se justifică citarea acestuia.**

În acest context, trebuie avut în vedere faptul că, prin sesizarea a cărei soluționare face obiectul prezentului dosar petenții solicită „investigarea, constatarea și sancționarea discriminării la care Statul Român, pe de o parte, și angajatorul Ministerul Justiției, pe de altă parte” îi supun în mod continuu, prin refuzul includerii în indemnizația lunară de încadrare a drepturilor personalului detașat în condițiile Legii nr.303/2004 .

Prin urmare, potrivit principiului disponibilității menționat la art.3 lit.f) din procedura aprobată prin Ordinul C.N.C.D. nr.144/2008, petenții au stabilit faptul că înțeleg să își formuleze sesizarea împotriva Statului Român și a Ministerului Justiției.

26. În acest context, precizează faptul că, potrivit art.I alin.(I) din Hotărârea Guvernului nr. 652/20095, Ministerul Justiției este organ de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică, deținând așadar inclusiv capacitatea de a sta în nume propriu în prezentul litigiu.

Pe de altă parte, Statul Român este reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice, astfel cum reiese din cuprinsul art. 223 alin.(I) Cod civil, precum și din cel al art. 3 alin.(I) pct. 81 din Hotărârea Guvernului nr. 34/20097.

27. Pe fondul cauzei, potrivit practicii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (spre exemplu Hotărârea nr. 44/2008, 238/2008, 383/2008 ș.a.) în activitatea sa, acesta se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, legat de art.14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul art.14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă ”.

În același sens, Curtea Europeană de Justiție, statuând principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar, a apreciat că acesta „exclue ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv ”.

28. Totodată și Curtea Constituțională a statuat că „principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență” (Decizia 20/2000, 49/2000, 126/2000). Prin Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994 s-a statuat că „principiul egalității în fața legii, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit nu sunt diferite. De aceea el nu exclude, ci dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite”.

29. Pe de altă parte, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a statuat, în mod judicios, că legiuitorul are deplina competență „să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția

în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula".

30. În acest sens, se menționează, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 108/2006, Decizia nr. 693/2006, Decizia nr. 728/2006, Decizia nr. 207/2009, Decizia nr. 337/2009, Decizia nr. 487/2009, Decizia nr. 243/2010, Decizia nr. 1250/2010, Decizia nr. 1280/2010, Decizia nr. 1601/2010 sau Decizia nr. 1615/ 2011.

31. În raport cu această motivare, vă rugăm să observați că dispozițiile unor legi, constatate de C.N.C.D. ca având efect discriminatoriu, nu pot face, prin ele însele, obiectul unei sesizări întemeiate pe O.G. nr.137/2000, modificată și completată, ci doar al unei excepții de neconstituționalitate în a cărei soluționare Curtea Constituțională are atribuții exclusive, conform art.146 lit.d) și art.16 din Constituția României.

32. De asemenea, se precizează că prin Deciziile nr. 818/2008, nr.819/2008, nr.820/2008, nr.821/2008, și nr.1325/2008, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a O.G. nr.137/2000 și a constatat că prevederile art.1, art.2 alin.3 și art.27 alin.1 din acest act normativ sunt neconstituționale, *„în măsura în care din acestea se desprinde înțelesul că instanțele judecătorești au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.*

33. Conform art. 147 din Constituția României, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

34. Prin urmare, în intervalul 16 iulie 2008-30 august 2008, dispozițiile O.G. nr.137/2000 amintite mai sus au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice începând cu data de 31 august 2008, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

35. Nu în ultimul rând, se impune a fi observat că, atât Legea nr. 284/2010, prin art.30, cât și actele normative care au reglementat ulterior salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, au reglementat expres procedurile și termenele pentru formularea și soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea salariilor de bază, indemnizațiilor lunare de încadrare și a soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază care s-au acordat în temeiul acestor legi, fiind evident că pentru realizarea/protecția drepturilor petentului legea specială a prevăzut o altă acțiune decât cea întemeiată pe O.G. nr.137/2000.

36. Menționează că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008 s-a constatat că dispozițiile art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative.

37. De asemenea, prin Decizia nr. 5285/2013 pronunțată în Dosarul nr. 1213/59/2011, Instanța Supremă a reținut că, „o asemenea solicitare, de a obliga legiuitorul la eliminarea unor texte legale echivalează cu solicitarea de a lăsa lipsit de conținut textul legal, singura cu atribuții în acest sens fiind Curtea Constituțională, în virtutea prerogativelor sale de control anterior și posterior al concordanței legilor și ordonanțelor cu dispozițiile constituționale.

38. Dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din O.G. nr. 137/2000, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate.

39. Potrivit art.I din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, unica autoritate de jurisdicție constituțională din România este Curtea Constituțională. Astfel, Curtea Constituțională are competență absolută de a analiza discriminarea instituită prin dispoziții legale, pronunțându-se în mai multe rânduri în sensul constatării constituționalității sau neconstituționalității unor prevederi legale, raportat la art. 16 din Constituție privind egalitatea în fața legii.

40. Deci, C.N.C.D. nu poate avea competența de a recomanda ori impune, sub sancțiune, adoptarea sau modificarea unui act normativ sau a unor dispoziții legale, nici de a interfera în competențele Curții Constituționale, sub aspectul art. 16 privind principiul nediscriminării".

41. Totodată, se apreciază că Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga în drepturile altor autorități sau instituții publice și nu poate să cenzureze, din punct de vedere al legalității, activitatea acestora, ori să le oblige pe acestea la inițierea/aprobarea sau, dimpotrivă, neadoptarea unor norme legale, în anumite domenii, printre care și cel al salarizării.

Ministerul Justiției

42. Prin punctul de vedere 7702/13.10.2021 partea reclamată consideră că pretinsa discriminare excedează tuturor formelor de discriminare reglementate prin O.G. nr. 137/2000, nefiind încălcate nici dispozițiile art. 16 din Constituție ori ale Protocolului 12 la C.E.D.O. (fila 22 – 29 la dosar)

43. De asemenea, se mai precizează faptul că pretențiile petenților nu au temei în legislația incidentă în materia salarizării personalului asimilat și, mai mult, înfrâng principiile salarizării potrivit funcției și gradului avute, edictate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 794/2016.

44. Se subliniază faptul că, petenții solicită acordarea drepturilor începând cu data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, fundamentând pe o serie de acte normative în materia salarizării, anterioare Legii-cadru nr. 153/2017 și care erau abrogate la momentul formulării acțiunii. De asemenea, întrucât este afirmat un drept viitor, care nu s-a născut încă, petenții nu justifică un interes actual, iar pe de altă parte, salarizare acestora nu ar putea depăși limitele maxime impuse de Legea-cadru nr. 153/2017.

45. În concluzie, partea reclamată consideră că în nicio situație nu ar putea fi depășite salariile de bază stabilite potrivit Legii – cadru nr. 153/2017 pentru anul 2022, acesta fiind nivelul maxim pe care drepturile salariale îl pot atinge potrivit legii, iar raportat la plata actualizată și dobânda legală penalizatoare, se precizează că forma de penalizare a debitorului care nu și-a îndeplinit la timp obligația de executare a unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un litigiu referitor la drepturi salariale, curg de drept de la momentul pronunțării hotărârii, ceea ce nu este cazul în prezența speței. (petenții susțin că acest aspect menționat nu face obiectul petiției, prin concluziile depuse)

V. Motivele de fapt și de drept Legislație și principii

46. Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008 arată următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art. 20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme

legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art. 20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

47. Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor prevede:

„Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.

Art. 30

(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31

(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32. Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

48. Conform art. 18 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000: „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”

49. Având în vedere atât decizia Curții Constituționale, cât și prevederile O.G. nr. 137/2000, în situațiile în care se sesizează caracterul discriminatoriu al unor norme juridice cu

valoare de lege, CNCD a instituit practica de a admite excepția de necompetență materială, întrucât doar Curtea Constituțională poate analiza dacă o lege este sau nu discriminatorie, și de emite un punct de vedere privind respectiva legislație, având în vedere art. 18 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

50. Obiectul petiției se referă la solicită petenților adresată Consiliului de a investiga, constata și sancționa discriminarea la care Statul Român, pe de o parte și angajatorul Ministerul Justiției, pe de altă parte, îi supune în mod continuu, prin refuzul includerii în indemnizație (în bază) și a drepturilor salariale specifice personalului detașat în condițiile Legii nr. 303/2004, începând din data de 20.07.2018 (data publicării în Monitorul Oficial a Legii nr. 207/2018 de modificare a Legii nr. 304/2004, prin care a fost înființată Secția de Investigare a Infracțiunilor din Justiție) și pe viitor.

51. În consecință, Colegiul director admite excepția de necompetență materială bazată pe Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008.

PUNCT DE VEDERE

52. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Mussele împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

53. Statele contractante au o marjă de apreciere în a stabili dacă și în ce măsură diferențele în situații de altfel similare justifică un tratament diferit în drept. Marja de apreciere variază în funcție de împrejurări, obiectul și fondul cauzei. (**Rasmussen împotriva Danemarcei**, 28 noiembrie 1984, §40). Marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (**Zeman împotriva Austriei**, 29 iunie 2006, §33). În domeniile în care nu există o practică comună a statelor, marja de apreciere este la fel mai largă (**S.H. și alții împotriva Austriei**, §69).

54. Având în vedere faptul că obiectul petiției este în domeniul măsurilor generale de strategii economice și sociale, în care nu există o practică comună a statelor, Colegiul director apreciază că faptele nu reprezintă discriminare, legiuitorul putând decide în aceste domenii măsurile necesare de a promova anumite tipuri de activități prin acordarea unor stimulente.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva ale membrilor prezenți la ședință.

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială invocată de către partea reclamată bazată pe Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008. conform art. 28-32 din Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor;
2. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

CĂTĂLINA OLTEANU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Redactat la data de: 06.09.2022

Motivele de fapt și de drept: P.C.S./I.H./F.V.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.